

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTÍCIAS

Any XIII

Reus Dimars 11 de Janer de 1898

Núm. 3448

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . .
a provincies, trimestre. . .
Extranger y Ultramar. . .
Anúncis, a preus convencionals.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloró, Carrer Jaúquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós a las peticions de sos numerosos
lients, estableix en Reus una consulta tots los diluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal
Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

per a Senyoras y Senyoretas
baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta Academia tenen lo gust de participar a las familias que desde 12 de Janer del
corrent any, queda de non obert lo curs de TALL, CONFECIÓ Y MONTURA de tota classe de prendas
de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l'esmero y pulcritud que tenen acreditats.

Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias a lo senzillés de nos-
tre sistema.

Tos Desapareix rapidament usant lo **Tos**

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse
als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. **Tos** Oberta tota la nit.

Lo Cirurjia Dentista

DOCTOR JORDAN

participa a sos numerosos clients
y al públich en general haver tras-
ladat son "Gabinet Odontològic"
a la mateixa Plassa de Prim, 2,
principal, al costat del Gran Café
de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera ls pobres
que acreditin serho.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus
reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'
estacas, y un milió de barbats.

SE TROBAN EN VENTA

1.ª Una casa situada en aquesta ciutat, carrer
Santa Anna número nou, composta de baixos ab ten-
da, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en
aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna,
cantonada a la de Martí Napolità, (a) del Canís, en
lo qual te'l número hù, de baixos, entressuelo y dos
pisos, per preu de 18.400 ptas.
3.ª Altra casa situada en aquesta ciutat, carrer
Martí Napolità, (a) del Canís, número tres, que
s compon de planta baixa en abont existeix una calma-
sara ó prempsa d' oli, y dos pisos de moderna cons-
trucció, per preu de 14.600 ptas.
Pera més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, esposa de
D. Joseph Mentseny ó son Procurador D. Pau Borrás.

SECCIÓ DOCTRINAL

Acort important

En la sessió ordinaria celebrada per lo magnífich
Ajuntament de Vendrell lo dia 30 del passat Desembre
fou presentada la següent proposició, que, sens mediar
discussió per estar conformes ab ella tots los regidors

assistents al acte, fou aprobada per unanimitat, y so-
bre la qual cridém la atenció de nostres lectors.

Diu aixís:

Proposició

Lo que suscriu regidor d'aquest Ajuntament

MANIFESTA

Que, considerant que tots los municipis d'Espanya
no poden pendre la més senzilla iniciativa econòmic-
administrativa sens que's vegin lliurats de la tutela
que sobre ells s'exerceix moltes vegades dirigida per
encontrats interessos polítics.

Considerant que per bon desitj y voluntat que un
vehinat llinga, encare imponentse sacrificis, no pot
obrar conforme a sos interessos fins satisfent al Estat
lo cupo total que demana, com succeheix ab la onerosa
y repugnant contribució de consums.

Considerant que ls més estan obligats, pera cumplir
los preceptes legals, a mentir en la confecció de sos
pressupostos a dretes de la immensa majoria, per no
dir tots, dels alts funcionarios públichs, per esser indis-
pensable y no poguer solucionarho d'altra manera.

Considerant que moltes vegades per insignificants
assumptos denhen ab lliarchs a l'essencia expedients
dirigirse a la superioritat bastant lo més senzill cambi
de ministeri ó delegat pera que lo que avans era de
fácil logró se converteix en lo més impossible del mon
ó vice-versa.

Considerant que una vegada y pera acabar, que ab
las vigents lleys no pot ser més difícil, angustiosa y
compromesa la vida dels municipis y fins la bona repu-
tació de sos components, aquest municipi declara que

ENTÉN

que tota vegada que s'ha fet ús de la autonomia com
remey eficaz y salvador pera ls interessos del Estat y
l'benestar de las Antillas al ff y al cap provincials ó
regions espanyolas y

Que no s'pot bonament pensar que's pretengui
negar a la península lo que s'dona a Cuba y Puerto
Rico, sent aquí tan demanat com allí aqueix régimen,
apenas combatut per ningú; lo firmant proposa que l'
Ajuntament

ACORDI

Primer. Dirigirse respectuosament al Excm. se-
nyor Governador pera que en nom d'aquesta corpora-
ció felicití el Govern de la nació per sa decisió y
energía en la implantació de las citadas reformas y

Segon. Manifestarli al mateix temps intercedeixi
é indiqui al mateix y molí particularment al Excm. se-
nyor Ministre de la Governació lo desitj d'aquest
municipi de que's concedeixi també l'autonomia a
totas las regions y municipis de la península baix la
base de la elegibilitat de tots los ciutadans, ab la se-
guretat que tal reforma contribuirá a son progrés y
benestar al propi temps que farà imperaixedora la me-
moria del Govern que tal necessitat satisfussí.

Saló de sessions.

Vendrell a trenta Desembre de mil vuyt cents no-
ranta set.—P. Ferré y Materas.

Nosaltres al donar compte en nostre setmanari de
tan important acort no podém menos que felicitar de
la manera més calurosa y sincera als regidors que la
votaren, en la seguretat de que ab lo mateix han inter-
pretat los desitjs de la gran majoria del vehinat que
representan. Per a nosaltres el que s'ha fet es un
La autonomia municipal ha sigut sempre un ille-
gitim desitj, una aspiració constant de nostre poble pera
lliurarse dels funestos efectes que ha produhit sempre
la centralisació cada dia més estreta que ofega las més
nobles iniciatives y han vingut fomentant tots los go-

berns, puig sens ella seria impossible l' odiat caciquisme que tot ho atropella y sens lo qual no poden viure aquells; per quel motiu tan sovint veyem com en cada lley, en cada reglament y en cada disposició gubernativa se van suprimint constantment los drets dels municipis, estrenyentse més y més lo camp en que poden moures.

Ab tal acort los regidors que componen lo nostre han tornat per sa dignitat y han donat una proba del seu patriotisme é independència dins dels estrets mollos en que's mouhen los partits polítics que alternan en lo poder, demostrant que ab la petició formulada que ni saben adular als governants ni temen las iras del caciquisme.

Y's nota que es tant més important l' acort, en quant, que sapiguem, s' adelantat á formular tan justa petició á tots los municipis de nostre antich Principat, excepció feta del de Reus, que ha estat sempre á la vanguardia en quantas ocasions s' han presentat pera defensar los interessos del poble y 'ls interessos imprescriptibles del mateix, en quantos combats s' han lliurat pera avansar per lo camí del progrés.

No podia esperarse menos dels antecedents historichs de nostra vila que no en vá s' ha considerat sempre germana de la lliberal ciutat de Reus.

(De El Vendrellense.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 10 de Enero de 1898

FACILITADAS POR D. RAMÓN GISPERT

Table with meteorological data including Barometre, Grau d'humiditat, Pluja, Aigua, Estat, and Observacions.

Encare que no poch tart, en secció especial avuy comensam á publicar lo notabilíssim discurs del nou Sr. Permanyer.

Hem aplassat la publicació de dit discurs á fi d' inaugurar ab ell l' «Aplech de treballs regionalistas» que en dita secció vindrem publicant, y que será lo mes escullit que sobre l' autonomia, l' art y las lletres de Catalunya vingan produhint nostres escriptors.

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per D. Joan Permanyer y Ayats, president del Ateneu Barcelonés, en la sessió inaugural dels treballs d' aquest any.

Senyors:

Perque 'l dia d' avuy havis de arribar, malgrat las mevas bonas ó malas arts pera allonyarlo, quan á la Primavera passada m' oferiren aquest lloch d' honor, una veu interna, la veu jo crech del meu Angel de la Guarda, me cridava no l' acceptis, que res per endeavant has fet pera guanyarlo; no l' acceptis pas que ab ell contraus un deute y després no sabrás com ferho pera pagarlo. Estímul de la venitat disfressats de consideracions d' ordre superior pogueren més que la veu de la rahó, y de llavors ensá, com si 'l peccat portés en si la penitencia, com ombra fatídica de dia y de nit me persegueix lo recort del deute que tinch contret, y en totas horas y en tot lloch vaig buscant un tema que, estant á la mida de las mevas forsas, no d' aquells ab que mos predecessors anyalment han vingot escrivint los fulls més brillants dels anys d' aquesta Casa.

Pera trobarlo hi he pensat mil vegades deliberadament; posant pera aquest treball tote ma voluntat al servey de la rahó ó la rahó al servey de la voluntat, com ho requereix la importancia del acte; hi he pensat, sense donarmen compte, en aquells moments en que, per lo mateix que no's pensa res, la ànima, en alas de la fantasia enlayrantse pels espays imaginaris, com capritxosa papallona divaga entre las més incoherents y heterogéneas ideas, fins que per la forsa d' una

Ans d' ahir morí en aquesta ciutat la virtuosa senyora donya Teresa Elias y Cailó, qui per sas belles qualitats y la bondat de son caràcter se feya estimá de tots sos coneguts y relacionats.

La seva mort será segurament ben sentida per aquestos, y son enterro que tindrà lloch avuy á tres quarts de nou del matí resultarà una manifestació de dol tributada á la distingida familia.

Enviem al afillat de la morta, nostre amich particular, lo jove D. Pere Valero Elias, lo testimoni de nostre més sentit péssem, que fem extensiu á la demés familia y los hi desitjem una cristiana resignació pera consol á sas penas.

L' acostumat mercat verificat ahir en aquestá ciutat se vegé favorecut per gran número de vehins dels pobles de la comarca, regnant animació extraordinaria, y verificantse moltas tranzaccions.

Tots los articles se mantingueren fermes en los preus de la setmana anterior y alguns se cotisaren á preu més alt.

Ja fora hora que nostra ciutat tornés á pendre son aspecte d' anys enera lo dia de mercat.

La Junta de la associació «Caridad Cristiana», com de costum en tot principi d' any nou ha tingut á bé l' enviarnos la circular que dirigeix á todas las personas de bons sentiments pera que contribuixin ab sas almoynas, á fer menos eflictiva la situació de las personas pobres de solemnitat per las qui s' encarrega de vetllar aquella humanitaria associació, acompanyant á la mateixa un extracte de comptes y una relació de las personas á qui ha socorregut durant l' any darrerament despedit de nosaltres.

En la Circular hi havém llegit un párrafo que veritablement nos ha causat una grata sorpresa. Nos referim á aquell en lo que fa constar que tots los soldats que han retornat de las guerres de Cuba y Filipinas, malalts ó ferits, la «Caridad Cristiana» los ha auxiliat ab las majors cuotas que permetia l' estat de las sevas caixas.

Sense bombos de cap mena, sense fer ostentació del bé que practicava en aquells fills de la pàtria, los individuos de la mentada associació, han practicat la mes gran de las virtuts, tal hi com la predicá Jesucrist.

Aprenguin los polítics y la precupada mercantilitat que pera auxiliar als soldats organisa funcions teatrals y carreras de bous.

L' Ajuntament de la important vila de Vendrell acordá per unanimitat, en la sessió que va celebrar lo dia 30 del passat Desembre, demanar la autonomia, aprobant la propesició que en la «Secció Doctrinal»

atracció misteriosa se fixa en aquella que la avassalla. Y si durant aquets temps, en mitj de mas ocupacions ó en las horas d' esbarjo, un fet cualsevol m' ha cridat l' atenció, ull-pres sempre de la mateixa obsesió, l' he apreciat, no per lo que en si pugués valer, sino per si podria en lo dia d' avuy aprofitarlo.

Tot sense resultat. Y vacilant é indecis com lo primer dia, comenso á escriure sens ovirar lo Nort que puqui orientarme.

Pera pagar mon deute estich disposat á donar quant tinch y poseesch, fins qui sab si lo que ja avans d' are he dat en pago altres vegadas, y entenen haver complert aixís com deutor honrat, sens brújula ni timó me llenso al qu' es per mí mar inmens de confusions, presentint que, com sempre, han d' emportarsemen las corrents impetuossas que avuy tot ho arrastran.

Si ellas no'm duhen á port, que vostra benevolencia, al menys, me salvi del naufragi.

Acabo de dir que se me'n emportarán las corrents que avuy dominan son, senyors, corrents d' autonomia. Be ho saben vosaltres que, volent que 'l Ateneu, representació la mes important, com tantas vegadas s' ha dit de la cultura material de Barcelona, no caminés contra corrent, are fa dos anys elevareu á vostra presidencia al gran poeta que pera predicar la autonomia ab l' exemple, en catalá feu lo apologia de la llenga catalana; hi cridáren l' any passat al hábil polemista pensador no menys gran que, havent sigut un dels primers en saludar la nova idea, no tingué més que recordarvos en la diada d' avuy paraulas que anteriorment en altres ocasions havis pronunciat pera propagarla; y m' hi hen pujat are á mí que, fora d' aquestas corrents, faltat de vigor, he d' encallarme.

reproduhim, aixís com també las consideracions per demés patrióticas que han inspirat á nostre bon volgut company lo setmanari independent que veu la llum á Vendrell, ab lo títul El Vendrellense.

Nostre mes coral enhorabona al autor de la propesició y á l' Ajuntament en pes, agrahint á El Vendrellense las carinyosas frases que te pera nostra ciutat y pàtria.

Silvela, en son discurs de Badajós, s' ha declarat toribundo descentralisador.

Y 'ls encarregats d' aplicar las lleys descentralisadoras serán aquella gentusa que rodeja á Cánovas quan governava, als quals se deuhen tantas injusticias é tantas lleys despóticas.

Y encare hi haurá ignocents que se 'l escoltarán, perquè Espanya es un país que no escarmenta.

Degudament invitats, ahir á la nit tinguerem lo gust d' assistir un moment al concert que en lo saló de festes de la societat «El Círculo» hi doná un quarteto format pels distingits professors senyors Perez Cabrero, Bauci, Guinart y Cogul dirigit per l' anomenat en primer lloch.

Los mentats reputats artistas, per lo mateix ordre estavan encarregats d' executar ab l' harmonium, violoncello, piano y violi, y 'l programa lo constituían números tan excelents com la fantasia de «La Favorita», «Chanson du Megali» de Mirelle, «Largo», «Fílmón y Baucis», «Suite de Peer Gyn»; la fantasia de «La Africana» lo baylable núm. 2 de Ferañor, lo preludi de Parsifal y la fantasia de «Ballo in maschera», composicions totes, que foren executadas ab un gust y sentiment, com no gayres vegadas tenim lo gust de sentir en nostra ciutat.

Cada un dels números del programa fou rebut ab molts picaments de mans y al término las dos parts en que estava dividit, aquells apreciables artistas rebren moltas enhorabonas, dels «diletantiss» que ab rellegiós silenci havian sentit la execució.

Lo concurrencia que hi assistí fou regular sobresurtint per la seva bellesa y hermosura lo bon número d' elegants y distingidas senyoretas, quinas donaren més relleu y esplendor á la festa.

Agrahim al President de «El Círculo», nostre distingit amich D. Joseph M. Borrás, la galanteria en invitarnos á tan amena vetllada, sentint que lo reclamar la nostra presencia la redacció nos privés d' assaborir las bellas dels números que faltava en interpretar á l' hora que 'ns retirárem.

Durant aquets darrers dias, en la acreditada Farmacia Serra, oberta en los baixos de la casa número 80 del Arrabal de Santa Agna, s' ha odsequiat á tots

Y aquestas corrents, senyors, en va tractan de deturarlas y contenirlas los que, obcecats per falsas creencias, no concibeixen la substitució dels actuals organismes sense que 'l mon se trahalsi, y en va procuran desviarlas los que, ab menos bona fé pero ab més perspicaçia, tot ho sacrifican á las personals ventatjas.

Jo no sé lo que succehiria al final de la centuria passada, perquè difícil es descubrir entre 'ls fets decárnats y frets que la historia 'ns relata aquells íntims sentiments que, sense exteriorisarse, determinavan una aspiració casi unánim; pero á judicar per los efectos, es de creure que la idea de llibertat que renaxia allavors, després de molts de sigles d' estar apagada, se respiraria en la atmósfera, dominaria las conciencias é informaria més ó menos clandestinamente tots los actes avans de que pogués imposarse en lo terreno de la práctica. Fins es de presumir que 'ls mateixos que ab més violencia la perseguían, en lo fons de son pit li rendian homenatge.

Aixó es lo que avuy succeheix. Després de tants y tants ensaigs funestos, renaiant d' entre las mateixas cendras que tenian casi ofegada la llibertat humana, ha anat prenent cos una nova idea, y lo que al principi eran sentiments indefinits que no se exteriorisavan y després una aspiració vaga de molts escarnida, avuy, quan lo sigle está donant los últims badalls, los aconteixements sembla que's precipitan d' una manera vertiginosa é impensada, anunciant que 'l ha de tenir per emblema l' nou sigle y que aquest ha de comensar ab cambis extraordinaris.

(Se continuará.)

los clients y compradores dels productes que en la mateixa s'expedeixen, ab una bonich y antillach conlenderis, los que a la vegada porten l' unuoci dels «Bolados purgants», específich acreditadíssim, y que no trobant prou extensió pera sa propagació en lo perímetre de la nostra, s'ha extés per totes las regions d' Espanya, ab satisfacció dels méjts que l' receptan per los bons resultats que d' ell obtenen. Res prova més la bona acollida que per arreu obté que les moltes imitacions que s' troban d' aquells bolados purgants.

Hem rebut una comunicació del president del «Círculo Republicano Democrático Autonomista», D. Julià Nougués, invitantnos a una reunió que se celebrará avuy á dos quarts de deu de la nit, en lo saló d' actes de la mentada societat pera tractar de constituir una Associació que atengui als desvalguts e infortunats soldats fills d' aquesta ciutat que retornan delmats y agonizants de las islas de Cuba y Filipinas.

Com lo fi humanitari que s' persegueix es digne de totes las nostras simpatias, procurarem correspondre á la invitació.

Per mes que may ho haviam sentit á dir, nos semblava que l' Rey de Siam á son pas per nostra ciutat s' havia emportat els pochos salvatjes que podía haverhi.

Desgraciadament no es aixís: puig ahir, al mitjdia al passar pel carrer de Sant Francesch un amich nostre, fou batejat ab un got de vi que li posá l' sombrero y la americana com se pot suposar.

Es las ganzas que reporta, lo no ferse cumplir ab tot rigor las Ordenansas municipals.

En eltre lloch d' aquest número publicuem la llista del personal artístich de la companyia que debutará passat demá en nostre Teatre Fortuny.

Está anunciada pera dintre de pochos dias la aparició á Barcelona d' un periódich títulat «El Teatro Español», que repartirá per folletí obras teatrals castellanas.

Com l' editor de dit periódich es lo mateix de la estacada «Biblioteca Popular Catalana» Sr. Bauzá, no podem felicitarlo per la nova empresa, com per la primera.

Per castellanismes estem á Catalunya!

Acaba de morir á Tarragona, la virtuosa mare de nostre estimat amich Pere Redón, director de «El Francollé» d' aquella ciutat.

Inútil fer constar la profunda pena que ns ha causat la mort de la mare de nostre bon amich, á qui desitgem la conformació necesaria en tan dolorosa desgracia.

Ahir en lo Teatro Romeo de Barcelona, ab lo magnífich drama de D. Angel Guimerá, «María Rosa», va debutar la distingida primera actriu de carácter donya Concepció Palá.

En lo propi teatre s' estrenará avuy lo drama catalá en tres actes «Llum del Cel», original de D. Ramón Bordas.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1362'34.

Crónica teatral

Lo benefici de las senyoretas

Perez Cabrero (L. y M.)

Se va celebrar aquest, ab la funció de dissapte á la nit, en la que s' posá en escena la preciosa producció «Jugar con fuego» y en lo darrer entreacte la Srta. Lluisa, acompanyada de l' orquesta cantá lo «wals Espanya» original la música del Sr. Perez Cabrero, Director de la companyia y la Srta. Mercé dirigí á l' orquesta que executá lo *preludi* de «Cavalleria Rusticana» y abduas germanas bellaren unas sevillanas.

Molt numerosa fou la concurrència que assistí á la funció y l' benefici sens cap disputa resultá lo mes brillant de quant se n' havian celebrat ab anterioritat, poden assegurar que l' públich quedá satisfet de tant grata vetllada.

Las beneficiadas tant la Srta. Lluisa Perez Cabrero interpretant lo paper de *Duquesa ó Leonor* en «Jugar con fuego», y cantant lo «wals Espanya», com la Senyoretta Mercé dirigint l' orquesta y las dos juntas ballant las *sevillanas* obtingueren merescots aplausos, veyentse obligadas la Srta. Mercé á repetir lo *preludi* y las dos, las *sevillanas*.

Además aquellas simpáticas artistas foren obsequiadas per part de varis de nos admiradors ab vellosos regalos, los que foren presentats al palco escenich al acabar lo número del ball y entre 'ls que hi distingiram varis poms de flors, varis artístichs cistellas també de flors, oustre preciosos vanos, dos collarets de punta, dos enaguas de tela ab adorno, oustre tarjeteros de pell de Russia, dos hermosos sombrerillas, dos parells d' imperdibles d' or, dos agullas de pit del mateix preuhat metall, y una artístich panera ab tretze peras embolicadas ab fi paper y portant cada una, una lletra que conjugadas deya: «A Lluisa y Mercé» y á l' ansa hi havia una figura sostenint un bé, en que representava un *Cabrero*, venint á constituir un gerolífich de facil interpretació pero que no deix de revelar l' enginy dels autors del regalo: «la Colla dels 13».

De la funció del seu benefici, las beneficiadas ne tindran un grat record.

Rebin nostra enhorabons.

Ab las representacions de tarde y nit d' ans d' ahir, l' actual companyia doná per acabats los compromisos que tenia contrets ab la empresa y públich apeser de que del repertori que ns oferi se n' ha quedat la meytat y altre tant entre bastidors.

Comensá com á una bona companyia puig que posá en escena una obra del género gran y s' despedí donant una forte abressada al género chico, son rival de sempre.

Cuatro sarsueletas de las que tant sols van en los teatres per horas de las grans ciutats nos posá en escena y entre ellas «La Virjocita» que ha tingut la fortuna de fer entusiasmar á un revistero d' un apreciable celéje local que pera celebrar lo mérit d' una artista escribía: *como siempre muy elegante y muy guapa*, del mateix que en sa darrera revista assegurava que en la companyia que actuava en nostre colisseo hi havia artístichs que no necessitavan cap consell y finalment entenia que jo m' calificava de sabi.

Ignoro si devant de lo ocorregut en la funció de diumenge á la nit, en la que no s' tributa ni un aplauso, al precios *minué* de «La Viejecita» ballat alxís per tots los artistes á excepció de la Perez Isaura que l' converteix en un *can can*, canviará de parer y entenderá que 'ls sabis eran aquell centenars de personas que omplian lo teatre Fortuny.

Y pera acabar, poca autoritat li concedirá el públich als seus judicis si per endevant los precedeixen altres manifestacions y se l' veu tancat en un medi ambient parcial, donchs es difícil sustreures á la subjecció dels amichs.

De cualsevol revistero podia esperar jo una esmena als meus judicis, menos del de l' apreciable colega *El Liberal de Reus* ab qui he tingut la sort de coincidir lo mateix en los elogis que en las censuras.

Mes que li hem de fer, no sempre s' acerta.

F. C. E.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dias 8 y 9 de Janer de 1898

Naizements

Francisco Herrero Matensio, de Francisco y Rosario.—Josepha Robert Aleu, de Joan y Mercé.—Lluís Ferré Estela, de Nicolau y Dolores.

Matrimonis

Joan Batista Ollé Veurell, ab Elvira Llauredó Piñol.—Joseph Ferré Folch, ab María de la Cinta Macip Serra.

Defuncions

Teresa Martí Salvat, 70 anys, Hospital Civil.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Higinio.

Sant de demá.—Sant Arcadi.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (TRENCAES) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts compiacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaure s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competència y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consu'teu ab vostre méjts, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petito's, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoni-mho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatillas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab 11 anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 1.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLS DE REUS

Cotisations realitzades en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	4 50	Francia.	15'00
Exterior.	80 30	Cuba vellana.	95'00
Colonial.	93 37	Cuba nueva.	71'
Norte.	31'00	Aduanas.	87'10
Obligacions A1.	78'62	Oblig. 3 año Francia.	33'50
		Filipinas.	88'10
		PARIS	
Exterior.	81'47	Norte.	
		GIROS	
Paris.	33'00	Londres.	33'00

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

TEMPORADA D' HIVERN DE 1898

Gran Companyia còmic-dramática

DEL APLAUDIT PRIMER ACTOR Y DIRECTOR

D. MIQUEL PIGRAU

de la que forman part la distingida primera actriu Srta. D. ADELINA SALA y l' notable primer actor y director D. FREDERICH GARCIA PARREÑO.—Debut lo dijous 13 del actual.

Llista del personal artístich

Actrins: D. Dolores Delhom, D. Salvadora Huertas, D. Esperansa Periu, D. Lluisa Rodriguez, D. Adeline Sala y D. Angela Santos.—Actors: D. Frederich Bassó, D. Eduart Blanca, D. Anton Carnicero, D. Salvador Carreras, D. Antoni Coll, D. Manel Espinosa, D. Rafel Masip, D. F. Garcia Parreño y D. Miquel Pigrau.—Apuntadors: D. Joseph Coll y D. Pau López.—Representant de la Empresa: D. Manel Espinosa.—Arxiu: D. Angel Goix.—Sastrería y atresso: D. Pelegrina Malatesta.—Peluquer: D. Rosendo Gullí.—Maquinaria: D. Pere Xifré.—Guardarropía: D. Antoni Vidiella.

TELEGRAMAS

Madrid 10.

Comunican de Redondela que s' ha verificat una numerosa manifestació contra 'ls trainers, á la que hi han assistit los marins, sas donas y fills quins subjectaren las embarcacions pera que no sortissin á pescar.

L' aloalde y la guardia civil disolgueren als manifestants.

Atortunadament no han ocorregut desgracias.—Un telegrama oficial confirma la presentació d' insurrectes á Cuba.

—Dihen de Washington que M. Sherman ha publicat un bando anunciant, per ordre de Mac-Kinley, que queda establerta á Nova York una comissió central encarregada de recullir socorros pera 'ls cubans necessitats.

—Los alcaldes de la provincia de Cádiz telegrafian al Governador donant compte de la espantosa miseria que regna, donchs los obrers careixen de pá y de treball.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

